

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Przystajni

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym
- Statut Szkoły Podstawowej w Przystajni.
- Standardy Ochrony Małoletnich.

Ponadto wykorzystano:

- Raport „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski
- Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców(2022).Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Przystajni opiera się na aktualizowanych z początkiem każdego roku szkolnego kierunkach polityki oświatowej i hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym. Diagnoza oparta jest na ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej, wynikach nadzoru pedagogicznego

sprawowanego przez dyrektora szkoły, ewaluacji samego programu wychowawczo – profilaktycznego, wnioski i analizy zespołów zadaniowych i przedmiotowych oraz dokumentację i spostrzeżenia istotne dla szkoły i dostosowane do jej specyfiki.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły, kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę oraz edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- ❖ powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- ❖ zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- ❖ respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- ❖ współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- ❖ współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I. Misja szkoły

Charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli. W naszej szkole staramy się, aby każdy uczeń kończący edukację był mądrym i dobrym człowiekiem, wyrastającym z polskiej i lokalnej tradycji, dobrze funkcjonującym we współczesnym świecie. Zdobyte wiadomości i umiejętności pozwalają absolwentom dokonywać wyborów postaw, autorytetów i ideałów, dzięki czemu potrafi odnaleźć swoje miejsce w życiu. Dbamy o to, aby w szkole wszyscy się wzajemnie szanowali i czuli bezpiecznie.

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,

kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewniając także pomoc psychologiczno - pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest realizacja kierunków polityki oświatowej w takich obszarach jak: rodzina, kultura, wartości, rozwój jak również przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- ❖ kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- ❖ zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- ❖ szanuje siebie i innych,
- ❖ jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- ❖ prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- ❖ zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- ❖ przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- ❖ dba o rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, potrafi udzielić pierwszej pomocy,
- ❖ zna i rozumie zasady współżycia społecznego, potrafi nawiązać pozytywne relacje z przedstawicielami środowiska lokalnego oraz z uczniami innych narodowości będących uczniami naszej szkoły,
- ❖ jest tolerancyjny,
- ❖ korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- ❖ jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- ❖ posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- ❖ podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ❖ zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące
- ❖ zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak skorzystać z ich pomocy,

- ❖ rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, uzależnień behawioralnych),
- ❖ szanuje potrzeby innych
- ❖ jest chętny do niesienia pomocy,
- ❖ jest odporny na niepowodzenia,
- ❖ integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych oraz aktywności fizycznej,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie

w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu wychowanków i uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- 2) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 6) wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- ❖ stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów,
- ❖ rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości,
- ❖ budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- ❖ przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- ❖ przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- ❖ troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- ❖ eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej poprzez kształtowanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- ❖ zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- ❖ znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- ❖ promowanie zdrowego stylu życia,
- ❖ kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- ❖ rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- ❖ uwrażliwienie na niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- ❖ wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom kształtować pozytywną tożsamość,
- ❖ uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- ❖ uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- ❖ stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- ❖ sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły
- ❖ inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań

programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- ❖ stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- ❖ współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogami, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- ❖ czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- ❖ nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- ❖ motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- ❖ stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- ❖ inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- ❖ dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- ❖ czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- ❖ czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- ❖ inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny

2. Rada pedagogiczna:

- ❖ uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów
- ❖ dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów
- ❖ dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- ❖ opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- ❖ opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją, przestępczością oraz depresją,
- ❖ uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- ❖ realizuje założenia dokumentu – Standardy Ochrony Małoletnich.
- ❖ doskonalą kompetencje w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego oraz edukacji włączającej.

3. Nauczyciele:

- ❖ współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogami, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ❖ reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- ❖ reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- ❖ zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- ❖ kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- ❖ rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- ❖ wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- ❖ diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- ❖ rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i ich dobrostanu
- ❖ rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- ❖ na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- ❖ przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- ❖ zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z regulaminami szkolnymi i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- ❖ oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
- ❖ współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogami oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- ❖ wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- ❖ rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- ❖ dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- ❖ podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- ❖ współpracują ze specjalistami (pedagogiem, logopedą, psychologiem) w razie potrzeby z sądem, policją, kuratorami i innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- ❖ podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Rodzice:

- ❖ współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- ❖ uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- ❖ uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- ❖ uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- ❖ zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- ❖ współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- ❖ dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- ❖ Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych

- ❖ Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- ❖ Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom,
- ❖ Ślubowanie klas pierwszych,
- ❖ Porządkowanie grobów,
- ❖ Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,
- ❖ Dzień Edukacji Narodowej,
- ❖ Narodowe Święto Niepodległości,
- ❖ Andrzejkki szkolne,
- ❖ Mikołajki klasowe,
- ❖ Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją,
- ❖ Szkolne walentynki,
- ❖ Światowy Dzień Autyzmu,
- ❖ Pierwszy dzień wiosny,
- ❖ Dzień Ziemi,
- ❖ Święto Patrona Szkoły,
- ❖ Pożegnanie abiturientów,
- ❖ Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- ❖ Festyn rodzinny,
- ❖ Dzień Sportu,
- ❖ Zakończenie roku szkolnego.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

- ❖ Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- ❖ Uczniowie zainteresowani zajęciami pozalekcyjnymi mają możliwość uczestniczenia w szkolnych kołach zainteresowań i innych formach aktywności organizowanych ze względu na ich potrzeby.
- ❖ Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.
- ❖ Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- ❖ Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie w miesiącu wrześniu/październiku zajęć integracyjnych w klasach I
- ❖ Reintegracja w klasach wyższych. Przeprowadzenie w miesiącu wrześniu/październiku zajęć integracyjnych.
- ❖ Uczniowie rozumieją i respektują obowiązujące normy zachowania w szkole
- ❖ Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

- ❖ Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- ❖ Wychowawcy przeprowadzą zajęcia sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- ❖ Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
- ❖ Uczniowie znają zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej,

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

- ❖ Uczniowie kształtują pozytywny obraz własnej osoby.
- ❖ Uczniowie klas siódmych i ósmych potrafią rozpoznać swoje umiejętności i predyspozycje zawodowe.
- ❖ Uczniowie potrafią rozpoznać i nazwać swoje emocje oraz wyrażać je w sposób adekwatny do sytuacji
- ❖ Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
- ❖ Uczniowie wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc w razie stwierdzenia pogorszenia nastroju/kondycji psychicznej.
- ❖ Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

- ❖ Wychowawcy, rodzice i uczniowie znają przyjęty system wartości adekwatny do misji szkoły i sylwetki absolwenta
- ❖ Dbanie o pozytywne relacje pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach zadaniowych i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół Wychowawczo-Profilaktyczny. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Przystajni w dniu 19.09.2024r.